

Steunpunt Integriteit voor lokale besturen

De VVSG legt het fundament voor het inrichten van een Steunpunt Integriteit voor lokale besturen (zowel ambtelijk als bestuurlijk), met ondersteuning van **G&I België**.

Hieronder een persbericht en een krantenartikel over het Steunpunt Integriteit dat wordt ingericht bij de VVSG.

Burgemeesters en schepenen verdienen respect

Persbericht • jan 21, 2019 09:31 CET

VVSG vraagt meer waardering voor lokale mandatarissen

Ze kloppen vele uren, zijn 24/7 aanspreekbaar en toch worden ze op straat of op sociale media vaak zwaar bekritiseerd. Meer dan 800 burgemeesters en schepenen geven een niet mis te verstane boodschap bij de start van de nieuwe legislatuur: we doen onze job met hart en ziel en we staan klaar voor u, maar behandel ons met respect en fatsoen. Zo niet zullen gemotiveerde mensen afhaken. Nestbevuilers doen de stiel geen goed, daarom start de VVSG binnenkort met een Steunpunt Integriteit. Ze lanceren deze boodschap op een groot Startfeest, een initiatief van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB).

Altijd aanspreekbaar

Lokale besturen zien vaak het eerst wat er in de samenleving gebeurt, of het nu om verkeersveiligheid, betaalbaar wonen of zorg gaat. 'Lokalisme is aan een revival bezig. Steden of communities kunnen sneller inspelen op veranderingen en hebben ook het vermogen om de polsslagen van de maatschappij beter aan te voelen,' aldus econoom **Geert Noels**. Burgemeesters en schepenen worden op alles aangesproken, ook als dingen fout gaan. Het deert hen niet. Ze zijn gemiddeld 60 uren per week met hun job bezig. 'Maar daar houdt het eigenlijk niet bij op,' aldus **Piet Buyse**, burgemeester in Dendermonde. 'Ik kan niet in de stad rondlopen met een bord rond mijn nek: 'Ik ben gesloten'. Je bent altijd en overal burgemeester. Ook als je een pint gaat drinken, ook als je naar de winkel gaat, ook als je door de stad fietst.

Toename van agressie op sociale media

Burgemeesters en schepenen hebben een publieke functie. 'Je loopt nu eenmaal in de kijker en als het goed gaat is dat dankzij jou, maar dat geldt ook als het slecht gaat,' zegt **Katrien Partyka**, burgemeester in Tienen. Toch is de context vandaag ruwer. In de vorige bestuursperiode hing 1 op de 8 Vlaamse gemeenteraadsleden zijn mandaat vroegtijdig aan de wilgen. Te weinig appreciatie speelt daarbij ook een rol. Bijna de helft van de burgemeesters en OCMW-voorzitters werd al geconfronteerd met agressie, vooral verbaal (74%) en op sociale media (72%), zo bleek uit een VVSG-bevraging. Fysieke agressie komt veel minder voor (10%). 'Wie in de politiek gaat, weet dat hij of zij niet alleen vrienden maakt en ook tegenstanders krijgt. Maar toen iemand dreigde met een geweer naar het gemeentehuis te komen, heb ik niet getwijfeld om naar de politie te stappen om er klacht neer te leggen, getuigt **Kristof Hendrickx**, burgemeester in Arendonk. Ook sociale media hebben de politiek radicaal veranderd. 'Een kleine groep verziekt het hele debat. Mensen die geen kritiek in je gezicht durven geven, worden online plots grote helden,' getuigt **Katja Gabriëls**, burgemeester van Berlare. **Lies Laridon**, burgermoeder in Diksmuide, probeert de scheldpartijen te negeren: 'Af en toe is het val vol en confronteer ik mensen met wat ze posten op Facebook. Dan schrikken ze zich altijd rot: 'Oei, gij leest dat.' Ja, ik lees dat.'

Oproep tot respect en fatsoen

De eed is afgelegd, 300 burgemeesters, 1300 schepenen en 7398 raadsleden zijn klaar om er in te vliegen. Het uitgelezen moment ook om de bevolking te vragen om kritisch maar constructief te zijn voor de lokale beleidsploeg. Een politicus weet dat hij of zij kritiek zal krijgen. Dat mag ook, maar binnen de grenzen van het fatsoen; dat is wat we vandaag vragen, aldus **Wim Dries**, VVSG-voorzitter en burgemeester van Genk.

Het tij keren

Inge Lenseclaes van Overijse gelooft sterk dat burgers weer meer gaan geloven in de politiek als je ze betreft bij het beleid. 'Je moet de mensen minstens uitleggen waarom iets wel of niet beslist is. Maar het is nog beter wanneer je ze vanaf de start uitnodigt om mee na te denken. Zonder zelf je verantwoordelijkheden te ontlopen uiteraard.' Volgens **Mohamed Ridouani**, burgemeester in Leuven, heb je het ook zelf voor een stuk in handen: 'De manier waarop je zelf spreekt, zet de toon: als je zelf respectvol blijft, mensen niet in hun persoon aanvalt, geen gemeenschappen tegen elkaar opzet, zullen de inwoners dat volgen is mijn overtuiging.' Lokale mandatarissen hebben alleszins een complexe job met een grote verantwoordelijkheid. Dat geldt trouwens niet enkel voor burgemeesters en schepenen, ook voor gemeenteraadsleden. Iedereen vormt mee het imago van de

politicus. Professor **Herwig Reynaert**, Ugent wil een opwaardering van de gemeenteraad en wijst hiervoor ook naar politieke partijen: 'Die moeten hun verantwoordelijkheid nemen zodat gemeenteraadsleden uit de meerderheid én de oppositie voldoende ruimte krijgen.'

Steunpunt Integriteit

Een aantal schandalen doen het imago van andere goed menende en hardwerkende politici geen goed. Duidelijke schendingen spreken voor zich. Maar in de praktijk is het niet altijd duidelijk wat mag en wat niet mag. 'Hoe ver kan je gaan in het helpen van een burger die bij je aanklopt? Wat doe je met een fles wijn die je met nieuwjaar toegestuurd krijgt van een aannemer? Wat met een uitnodiging voor een voetbalwedstrijd die je krijgt van de bank?' schetst **Mieck Vos**, algemeen directeur van de VVSG een aantal cases. Daarom richt de VVSG een Steunpunt Integriteit op. 'Midden 2019 starten we met een stevig steunpunt, met gerichte vormingen, leernetwerken voor het bespreken van cases, het leren op een Vlaams brede schaal en uitwisseling met experts uit andere landen,' aldus **Dries**.

Meer informatie:

Nathalie Debast, Verantwoordelijke Perszaken, 0497/31.80.77 ,
nathalie.debast@vmsg.be

Op het rechte pad blijven? Bel de hulplijn

Mag een burgemeester uitgebreid tafelen met een bouwpromotor? Mag een schepen de dure wijn drinken die een aannemer hem rond Nieuwjaar opstuurt? Een 'Steunpunt integriteit', een initiatief van de Vlaamse Steden en Gemeenten, moet lokale politici daar vanaf de zomer mee helpen.

22/01/2019 om 08:59

Binnenland

Omdat er 'nestbevuilers zijn die de stiel geen goed hebben gedaan', richt de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) vanaf deze zomer een steunpunt op dat lokale politici moet helpen om te bepalen wat de lijn is waar je als schepen of burgemeester maar beter niet over stapt.

'Mag je met een lokale bedrijfsleider mee naar het voetbal? Wat doe je met iemand die je vraagt om hem boven aan de lijst voor een sociale woning te zetten? Mag je tussenkomen in conflicten tussen een bedrijf en één van je inwoners? 'We willen de lokale politici duidelijk maken wat wel en wat niet mag', zegt Wim Dries, de voorzitter van de VVSG en zelf burgemeester van Genk.

Een team van academici en politici zal uitsluitel geven over de ethische kwesties. 'Er zijn meerdere schandalen geweest de afgelopen jaren', zegt Dries. 'We hebben beslist om zo'n steunpunt op te richten naar aanleiding van het Samusocial-dossier.'

Etentje in 't Fornuis

Bij de Brusselse vereniging voor daklozenopvang Samusocial kwam in 2017 aan het licht dat verschillende politici voor tienduizenden euro's aan zitpenningen hadden geïnd. In Gent was er het Publipart-schandaal rond de hoge vergoedingen die lokale politici er kregen in de raad van bestuur. Ook de skybox in de Gentse Ghelamco Arena, waarvan politici gebruik konden maken voor vergaderingen en diners, deed veel stof opwaaien. En in Antwerpen was veel te doen om leden van het stadsbestuur die in sterrenrestaurant 't Fornuis gingen eten met een lobbyist van vastgoedontwikkelaar Land Invest.

'Voor alle duidelijkheid: we vinden niet dat politici nooit meer met mensen uit de privésector mogen praten', zegt Dries. 'Je moet met beide voeten in de maatschappij blijven staan. Er zijn misbruiken geweest, maar de slinger mag ook niet doorslaan in de andere richting, namelijk dat je als politicus nergens nog je gezicht durft te tonen.'

'We willen af van het beeld dat politici allemaal graaiers en zakkenvullers zijn: dat zijn de 300 burgemeesters, 1.300 schepenen en 7.398 gemeenteraadsleden die vol goeie moed aan hun mandaat begonnen níét. We willen ook dat zij met respect en fatsoen behandeld worden.'

Het steunpunt zal vormingen geven en cases van politici bespreken. In de vorige bestuursperiode heeft een op de acht Vlaamse gemeenteraadsleden vroegtijdig zijn mandaat stopgezet. 'Te weinig appreciatie speelt daarbij een rol', zegt de VVSG.